

180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet

a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról

A Kormány a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló **2004. évi CXL. törvény** (a továbbiakban: **Ket.**) **174. § (1) bekezdésének d) pontjában** kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. § (1) A közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) a természetes személy ügyfél kérelmére az e rendeletben foglaltak szerint engedélyezi az ügyfél teljes vagy részleges költségmentességét.

(2)¹

(3) A részleges költségmentesség az ügyfelet vagy valamely eljárási költségfajta vagy az eljárási költségek meghatározott százalékának viselése alól mentesíti.²

(4) A költségmentesség nem foglalja magában az ellenérdekű ügyfél javára megítélt költséget, valamint a **Ket. 156. § (5) bekezdésében** foglalt költségeket.³

2. §⁴

3. § (1) Az ügyfélnek a költségmentesség engedélyezésére irányuló kérelméhez csatolnia kell a saját és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak a 30 napnál nem régebbi munkáltatói jövedelemigazolását, nyugdíjas esetén a munkáltatói jövedelemigazolás helyett vagy mellett az utolsó havi nyugdíjszelvényt (postai szelvényt) vagy a nyugdíj fizetési számlára történő utalása esetén az utolsó havi fizetési számlakivonatot.^{5 6}

(2) Ha az ügyfélnek, valamint a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak munkajövedelemnek (nyugdíjjövedelemnek) nem minősülő jövedelme van, akkor köteles ezen jövedelmekről szóló postai szelvényt, fizetési számlakivonatot, kiadási pénztárbizonylatot, vagy egyéb, a jövedelem igazolására alkalmas dokumentumot csatolni.^{7 8}

(3) Ha az ügyfélnek, valamint a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak nincs munkáltatója, és nem nyugdíjas, valamint egyéb jövedelme sincs, akkor az ügyfél a kérelmében nyilatkozik e tényről.

(4) Az ügyfél a kérelmében a jövedelemigazoláson (nyugdíjon) túl további olyan körülményeket tárhat fel, melyek alapján az eljáró hatóság a 4. és **5. §-ban** foglaltaktól függetlenül a **6. §-ban** foglaltaknak megfelelően költségmentességben részesítheti.

(5) Az ügyfél a kérelmében nyilatkozik a **4. § (1) bekezdés b) pontja**, illetve az **5. § (1) bekezdés b) pontja** szerinti ingatlan tulajdonról.

4. § (1) Költségmentességet lehet engedélyezni, ha az ügyfél

a) és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, és

b) ingatlantulajdonnal nem, vagy kizárólag a lakóhelyéül szolgáló ingatlan tulajdonával rendelkezik.⁹

(2) Költségmentességben lehet részesíteni - jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül - azt a felet is, aki a kérelem benyújtásakor

a) aktív korúak ellátására jogosult, időskorúak járadékában, **ápolási díjban**, vakok személyi járadékában, fogyatékosági támogatásban részesül, valamint, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeket nevel vagy saját jogán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,^{10 11}

b) pénzellátásban részesülő hadigondozott és nemzeti gondozott,

c) hajléktalan személy,

d) menekült, menedékes, illetve menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő vagy menedékeskénti elismerését kérő személy számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult.¹²

(3) A költségmentesség engedélyezése szempontjából az **(1) bekezdés b) pontjában** foglalt feltétel esetében figyelmen kívül kell hagyni az ötven százalékos tulajdoni hányadot el nem érő, és a kétmillió forint becsült forgalmi értéket meg nem haladó egyéb tulajdoni részesedést, legfeljebb egy ingatlan tekintetében.

5. § (1) Különösen indokolt esetben költségmentesség engedélyezhető, illetve részleges költségmentességet lehet engedélyezni továbbá, ha az ügyfél

a) és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, és

b) ingatlantulajdonnal nem, vagy kizárólag a lakhelyüül szolgáló ingatlan tulajdonával rendelkezik.

(2) A részleges költségmentesség engedélyezése szempontjából az **(1) bekezdés b) pontjában** foglalt feltétel esetében figyelmen kívül kell hagyni a hárommillió forint becsült forgalmi értéket meg nem haladó egyéb tulajdoni részesedést, legfeljebb egy ingatlan tekintetében.

(3) Az ingatlantulajdonra, a tulajdoni részesedésre és az ingatlan becsült forgalmi értékére vonatkozóan - ha az nem ellentétes a hatóság által ismert, vagy a köztudomású tényekkel - az ügyfél nyilatkozata az irányadó.¹³

6. § Kivételes esetben - az ügyfélnek a **3. § (4) bekezdése** szerinti nyilatkozata alapján - költségmentesség engedélyezhető akkor is, ha a **4. §**-ban és az **5. §**-ban foglalt feltételek nem, vagy csak részben állnak fenn, de az eljáró hatóság az ügyfél egyéb, különös méltánylást érdemlő körülményeinek figyelembevételével megállapítja, hogy az ügyfél és az általa eltartottak létfenntartása veszélyeztetett.¹⁴

7. §¹⁵

8. § (1) A költségmentességben részesülő ügyfél köteles a költségmentesség alapjául szolgáló feltételekben beálló változást annak bekövetkezésétől számított öt napon belül a hatóságnak bejelenteni. Ha a hatóság a bejelentés alapján azt állapítja meg, hogy az ügyfél jövedelmi és vagyoni helyzetében a **4. §**-ban és az **5. §**-ban foglaltakra figyelemmel változás állt be, a költségmentességet engedélyező végzését ennek megfelelően módosítja vagy visszavonja, és dönt az eljárási költség megelőlegezéséről és viseléséről.¹⁶

(2) Ha az ügyfél az **(1) bekezdésben** foglalt bejelentési kötelezettségét nem teljesíti, a költségmentességet engedélyező végzés módosítása vagy visszavonása tárgyában hozott végzésben a hatóság minden esetben rendelkezik a változás bekövetkezésétől felmerült eljárási költség előlegezéséről és viseléséről. Ebben az esetben a hatóság az eljárási bírság kiszabásáról az e bekezdés szerinti végzésében is dönthet. A bejelentés elmulasztásának jogkövetkezményeiről a hatóság az ügyfelet a költségmentességet engedélyező végzésében tájékoztatja.

(3) Ha a hatóság megállapítja, hogy az ügyfél a költségmentesség iránti kérelemben rosszhiszeműen valótlan adatot szolgáltatott, vagy a hatóságot más módon megtévesztette, a költségmentességet engedélyező végzését az eljárás megindulására visszamenő hatállyal visszavonja vagy módosítja, és ugyanilyen hatállyal dönt az eljárás során eddig felmerült eljárási költség előlegezéséről és viseléséről. Ebben az esetben a hatóság az eljárási bírság kiszabásáról az e bekezdés szerinti végzésében is dönthet.

9. § Ez a rendelet a **Ket.** hatálybalépése napján lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Öregségi nyugdíj legkisebb összege 2011. január 1. 28.500 Ft